

Najvyšší súd
Slovenskej republiky

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **V. Č., B.**, proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni - ústredie**, Ul.29.auguta č.8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 22.mája 2008, č.k.12Sd 21/2008-21, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 22.mája 2008, č.k.12Sd 21/2008-21, **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd rozsudkom z 22.mája 2008 zrušil rozhodnutie odporkyne číslo X. zo 7. februára 2008 a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že uvedeným rozhodnutím odporkyňa podľa § 70 a § 72 ods.1 písm. f/ zákona č.461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok s odôvodnením, že do 27.júna 2007 nezískal potrebný počet piatich rokov dôchodkového poistenia pre nárok na invalidný dôchodok, ale získal iba 2 roky a 130 dní. Podľa názoru krajského súdu vo veci nebol náležite zistený skutkový stav, lebo z tvrdenia navrhovateľa vyplýva, že od roku 1983 do 14.novembra 2002 poberal invalidný dôchodok a po jeho odňatí bol vedený na úrade práce a po vyradení z evidencie sa zamestnal na Obecnom úrade v D.V., kde pracuje doteraz. Z uvedeného tvrdenia mal krajský súd za preukázané, že navrhovateľ splnil zákonnú podmienku uvedenú v § 72 ods.1 písm. f/ zákona o sociálnom poistení, z rozhodnutia odporkyne ani z administratívnych spisov však nie je možné zistiť, ako sa odporkyňa vysporiadala s touto skutočnosťou a dokazovanie na tvrdenie navrhovateľa je potrebné vykonať v ďalšom konaní. Podľa názoru krajského súdu je rozhodnutie odporkyne nepreskúmateľné aj pre nedostatočné odôvodnenie, lebo odporkyňa v ňom neuviedla, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie a akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych

predpisov. Z rozsudku vyplýva, že odporkyňa mu nepredložila kompletný administratívny spis (posudkový spis).

Rozsudok krajského súdu napadla odporkyňa včas podaným odvolaním a žiadala, aby ho odvolací súd zmenil a jej rozhodnutie z 26.októbra 2007 v spojení s rozhodnutím zo 7.februára 2008 potvrdil. Poukázala na to, že navrhovateľ požiadal o priznanie invalidného dôchodku od 11.augusta 2003 žiadosťou z 9.novembra 2006, ktorá bola zamietnutá rozhodnutím z 28. novembra 2006 z dôvodu, že navrhovateľ nebol uznaný invalidným. Toto rozhodnutie predmetom preskúmania v konaní, vedenom na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 12Sd 145/2007, v priebehu ktorého bol navrhovateľ posudkovým lekárom ústredia Sociálnej poisťovne uznaný invalidným od 27.júna 2007 pre 45% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhovateľ prehlásil, že je spokojný s posúdením zdravotného stavu a návrh na preskúmanie uvedeného rozhodnutia vzal späť – konanie o tomto rozhodnutí bolo zastavené uznesením krajského súdu č.k.12Sd 145/2007-26 z 22.novembra 2007. V konaní vedenom pod sp. zn. 12Sd 21/2008 o návrhu na preskúmanie rozhodnutia z 26.októbra 2007 nenamietal posúdenie zdravotného stavu, iba neúplnosť počtu rokov dôchodkového poistenia. S prihliadnutím na neskôr preukázané doby poistenia od 17.februára 2005 do 30.septembra 2007 odporkyňa žiadosť o invalidný dôchodok znovu zamietla rozhodnutím zo 7.februára 2008. Pokiaľ krajský súd uviedol, že z tvrdenia navrhovateľa vyplýva, že splnil podmienku § 72 ods.1 písm. h/ OSP, tento právny názor krajského súdu je nesprávny. Pre hodnotenie dôb poistenia sú podkladom evidenčné listy dôchodkového poistenia a potvrdenie úradu práce. Navrhovateľ nepreukázal svoje tvrdenia a neunesol tak svoje dôkazné bremeno o trvaní iných dôb dôchodkového poistenia. Od 1.novembra 1983 do 14.novembra 2003 bol navrhovateľ poberateľom čiastočného invalidného dôchodku, pričom doba poberania čiastočného invalidného dôchodku sa v zmysle § 255 ods.1 zákona o sociálnom poistení nepovažuje za obdobie dôchodkového poistenia. Napriek tomu, že odporkyňa vo veci podala aj písomné vyjadrenie z 13.februára 2008, krajský súd sa ním v odôvodnení rozsudku nezaoberal (§ 157 ods.2 OSP). Vzhľadom na uvedené rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporkyne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok bez pojednávania v súlade s § 250j ods.2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne je potrebné vyhovieť.

Z návrhu na preskúmanie z 25.novebra 2007 vyplýva, že navrhovateľ sa ním domáhal preskúmania rozhodnutia odporkyne z 26. októbra 2007. V priebehu súdneho konania odporkyňa vydala rozhodnutie zo 7. februára 2008, ktorým pozmenila svoje rozhodnutie z 26.októbra 2007.

Obe rozhodnutia odporkyne boli vydané v tom istom správnom konaní o žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok.

Krajský súd rozhodol o zrušení rozhodnutia odporkyne zo 7.februára 2008, opomenul však existenciu rozhodnutia z 25.októbra 2007, ktoré by v dôsledku zrušenia iba rozhodnutia zo 7.februára 2008 ostalo v platnosti.

Nevysporiadanie sa súdu s rozhodnutím z 25.októbra 2007 by samo o sebe bolo dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku.

Navrhovateľ v konaní nenamietal proti záveru o jeho invalidite. Príslušné posudky posudkových lekárov pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne sa pritom v dávkovom spise odporkyne nachádzajú. Pokiaľ za daného stavu krajský súd odporkyni vytýkal nepredloženie posudkového spisu, pričom na tom istom súde sa predtým viedlo konanie ohľadom invalidity navrhovateľa (12Sd 145/2007) nešlo podľa názoru odvolacieho súdu o okolnosť, ktorá by súdu bránila v prípade potreby si posudkový spis vyžiadať od príslušnej pobočky Sociálnej poisťovne.

Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je nepreskúmateľné pre nedostatočné odôvodnenie.

Podľa § 70 ods.1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 72 ods.1 písm. f/ zákona o sociálnom poistení počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 28 rokov je najmenej päť rokov.

Podľa § 72 ods.2 zákona o sociálnom poistení počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa u poistenca vo veku nad 28 rokov zisťuje z obdobia posledných desiatich rokov pred vznikom invalidity (tzv. „rozhodné obdobie“).

Z citovaných ustanovení vyplýva, že v prípade uznanej a nespochybnovanej invalidity je rozhodnutie o nároku na invalidný dôchodok závislé len od doby trvania dôchodkového poistenia v rozhodnom období.

Odvolačný súd sa nestotožňuje so záverom krajského súdu o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia zo 7.februára 2008. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa podľa § 70 zákona o sociálnom poistení z dôvodu nezískania potrebnej doby piatich rokov dôchodkového poistenia podľa § 72 ods.1 písm./ tohto zákona, pričom z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé aj to, že podmienka získania potrebnej doby poistenia sa zisťuje z posledných desiatich rokov pred vznikom invalidity, t.j. od 27.júna 1997 do 27.júna 2006 a že v tomto období navrhovateľ získal len 2 roky a 130 dní v rokoch 2005 až 2007.

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods.1 OSP).

V zmysle § 250i ods.3 pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia

Už z povahy správneho súdnictva, v ktorom súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúvajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 OSP) vyplýva, že tomu musí zodpovedať aj postup súdu pri tejto činnosti. Preskúmať rozhodnutie správneho orgánu je v prvom rade úlohou súdu prvého stupňa; odvolací súd preskúmava rozsudok krajského súdu len z dôvodov, uplatnených v odvolaní a nie je jeho úlohou nahrádzať činnosť súdu prvého stupňa.

Pokiaľ krajský súd dospel k záveru o tom, že navrhovateľ splnil podmienky nároku na invalidný dôchodok, musí vo svojom rozhodnutí uviesť, z ktorých ustanovení právnych predpisov taký záver vyvodil.

Z rozsudku krajského súdu nevyplýva, či skúmal, aké doby poistenia navrhovateľ v žiadosti o dôchodok uviedol. V otázke hodnotenia dôb poberania (čiastočného) invalidného dôchodku ako doby dôchodkového poistenia je úlohou súdu prvého stupňa pri predpokladanej znalosti zákona posúdiť, či zákon také hodnotenie umožňuje a či taká námietka je dôvodom pre doplnenie dokazovania správnym orgánom a či tvrdená okolnosť mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Osvojenie si tvrdenia navrhovateľa bez predloženia dôkazu, resp. bez overenia si čo i len pravdivosti takého tvrdenia v predložennom dávkovom spise malo potom za následok, že rozhodnutie krajského súdu je predčasné a vyslovený právny názor nie je podložený dôkazmi.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok krajského súdu s primeraným použitím § 221 ods.1 písm. f/, h/ a ods.2 v spojení s § 246c ods.1 OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu preskúmať obe rozhodnutia odporkyne a rozhodnúť o ich zákonnosti v naznačenom smere. V novom rozhodnutí znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods.3 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30.októbra 2008

Za správnosť vyhotovenia:
Zuzana Katuščáková

JUDr. Viera Nevedelová, v. r.
predsedníčka senátu